

БҮРЯДАД ҮНЭН

Бүхы оронүүдэй пролетаринар, нэгэдэгты!

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИ БҮРЯДАЙ ОБКОМОИ.
БҮРЯДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1921 оной 21-нээ гарана № 243 (16166) 1982 оной октябрин 22, пятница Сэн 3 мүнгэн.

Советскэ Союзай амалшад! 1982 оной түсэбые, арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабаринууды дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалис мурьсөөнэй тугые үндэр дээрэ үргэжэ ябагты!

Олон үндэнэ яһатанһаа бүридэдэг манай агууехэ Эхэ орон бүри хүсэн түгэс, баян дэлгэр, гоё найхан болог лэ!

(Агууехэ Октябрин социалис революциин 65 жэлэй ойдо зориулагдана КПСС-эй ЦК-гай Урлагуудһаа).

Агууехэ Октябрин социалис революциин 65 жэлэй ойи хүндэлэлдэ дэлгэрэн социалис мурьсөөндэ М. Н. Калининэй нэрэмжэтэ локомотивна деловой Пётр Доржневт Дондуковой хүтэлбэригдэг заабаринардайд бригадынхид түрүүлжэ, олоной магтаалда хүртэн.

Арбадах табан жэлэй дүүгдээр бригадир П. Д. Дондуков Ленинэй орденээр шагнагданхай.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: П. Д. Дондуков, А. ШОНИКОВОН фото.

НИИТЫН МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭДЭ БЭЛДЭЛГЭ— МҮНӨӨДЭРЭЙ ШУХАЛА ЗОРИЛГОНУУДАЙ НЭГЭН

МАНАЙХИН МУРЫСӨӨНДЭ УРИНА

Хүхэ хүн абтаа. Гадна гүрэндэ хү худалдаха юһэн харын түсэбые хооло үлүүлэбди. Энэ амжалтынгаа түлөө ферма КПСС-эй райкомой болон райгүсэдкомой дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн байна.

Манай сугта малхан, залуу хүхэдтөө һайн жэшээ харуула, дахуулжа ябадаг бэрхэ хаалинша Людмила Викторовна Корникова «1982 оной зунай харануудта социалис мурьсөөндэ илагша» гэһэн шанда. Хүхдэлэлтэй грамотада хүртөө. Тэрэ жэлэй эхиндэ хойшо үнээн бүрийнээ 3315 килограмм һуураада, бүхы район соо социалис мурьсөөндэ түрүүлжэ шадаа. Мун дуншталтэй хаалинша Мария Яковлевна Редикова, Мария Павловна Чукалова гэһинд байал өһөдөө һуураада, бүхы район соо социалис мурьсөөндэ түрүүлжэ шадаа. Мун дуншталтэй хаалинша Мария Яковлевна Редикова, Мария Павловна Чукалова гэһинд байал өһөдөө һуураада, бүхы район соо социалис мурьсөөндэ түрүүлжэ шадаа.

Эгээд тинмэнэ комсомол басагай залуу хаалинша Татьяна Флюка Тариса Купцова, Вера Корникова (фермын комсомолой бүтэе хүтэлбэрилгэһэн) гэһинд һуураада, бүхы район соо социалис мурьсөөндэ түрүүлжэ шадаа.

Жышын, Вера Корникова 2699 эхиндэ үнээн бүрийнээ 2699 килограмм һуураада, бүхы район соо социалис мурьсөөндэ түрүүлжэ шадаа. Тэрэ тооло ачин баллангын үдэл үнээн бүрийнээ 1418 килограмм һуураада, бүхы район соо социалис мурьсөөндэ түрүүлжэ шадаа.

ХҮНЭЙНГЭ 75 ПРОЦЕНТЫЕ НЭГЭДЭХИ СОГТОО ХУДАЛДАХАДИ.

Нимэ дээшлүүлэгдэһэн уялга абаад байхадда, һуураада һаахын түлөө улам эршэмжлэгээр мурьсөл гэжэ республиканыда бүхы залуу хаалинша, малшадые коллектив урялаа.

Хэһыншэ мэдэһээр, коллектив доторго эбтэй эетэй, гуримтай, һайн журамтай байхадда амжалта туйлагдадаг ааб даа. Илангага түрүүлжэ дүй дүршэлые амжалта дээрэ үргэжэ, үнээн бүрийнээ харуула, тэжээлые зоотехникска һарин заабарин ёһоор эмхидхэжэ, үнээн бүрийн тогтоомол түрмине һаринаар сахна гэжэ оролонобди. Үбэлдөө һаалинша, малшадтай дунда зовет-һураада үнэргэжэ, хүдэлмэриг дээршлүүлжэ мэрэгэнэл дээршлүүлжэ, хүн бүхынине нэрлэжэ, хоёрдох классай мастэр-машин гэһэн нэрэ эргэтэй болгохые оролонобди.

Үбэлдэһэн түрүшын үдэрһөө үнээн бүрийн шэһэ дээршлүүлжэ һуураада, бүхы район соо социалис мурьсөөндэ түрүүлжэ шадаа. Мун дуншталтэй хаалинша Мария Яковлевна Редикова, Мария Павловна Чукалова гэһинд байал өһөдөө һуураада, бүхы район соо социалис мурьсөөндэ түрүүлжэ шадаа.

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ЖЭШЭЭГЭЭР

Сэлэнгын совхозой мал адуулагша Г. Н. Ильичев малайнгаа шэмүүр нэмээхэ талаар һайн дүнгүүдэр туйлаа. Тэрэнь харууладаг 140 эрэ хаһарагай шэмүүр сүүхэдэ дунда эгээр 1100 граммда хүрэнэ.

Совхозой бусад мал адуулагшад түрүү малһанһаа жэшээ абажа, тэрэнтэй адли дүн туйлахаг оролоно. Тижээжэ түс совхозой малшад Б. Крамперов, Э. Аюева, С. Пимаева, А. Гуржопова болон бусад КССР-эй байгуулагданаар 60 жэлэй оие нэрэтэй солотойгоор устакһын туга үсэд шагнаар хүдэлжэ байхай.

Р. БАЛДАНОВ.

ХҮДӨӨ АЖАХЫН ШОНЖОЛ

ХҮДЭЛ МЭРЭЭ ХУРДАД ХАХА

Бурядай АССР-эй Статистикэ управлениин мэдээлэлээр ороон, республикын совхозууд бүхыдөө 959959 гектар орооно тооцогдохыг сабшажа баал гэхэ гү, али хараал түсэбөө 92 процентдэ үргэжэ. Тинхээ Хурмажаны, Прибайкалийн, Хойто-Байгалын, Түхэнэй районуд бүхы таряалангайгай түсэбэ сабшажа унааһанһаа Золын, Баргананай, Хаалинхай районүүдэй ажамнид хараалдан түсэбөө мэдүүлжэ дүтэлэнхай. Харин Түхэнэй, Улаан-Удын, Хянгын районуд даабарлаа оройлол 4 — 13 процент болонхой.

Республика доторнай орооно ургамалуудые хуряага байхадда, хартааха малша хүдэлмэри дүржэ дүтэлэнхай. Гансал Хянгын, Загарайн, Кабанскын районудта мүнөө болотор хартаахан үшөө малтагдаха дундаһай мэдээгэр.

Үнүүлэй мэдээгэр овоц хуряага хүдэлмэри ехэл унгарайранхай. Байгша ондо бүхыдөө 1630 гектар талмай дээрэ орогдой элээн таригданһаа һаа, мүнөө 1207 гектарын хуряагаа гэхэ гү, али дун хамта 146900 центнер овоц сугтуулагдаа.

Манай паар хахалха хүдэлмэри ехэл муугаар ябуулагдаа. Үнэһэн долоон хонго соо оройлол 21110 гектар манай паар хахалдаһан байна. Харин, Улаан-Удын, Хойто-Байгалдай районудтай түсэбөө 86 — 70 процент болгоод байхадда, Загарайн, Хэжэнгын районудтай ажамниуд даабарлаа оройлол 22 — 23 процентдэ хүлгэнхэй.

МАЛШАДТА АНХАРАЛ ХЭРЭГТЭЙ

Мүнөө намарай һайхан сагта, малан эдихэ юумэнэй хаа хаһагай эшбэг байхадда, малдай ашаг шэһын дээшлүүлгэ ёһотой үдэл Ойрой совхозой Эүүн-Торинин фермын үнээн бүрийн һаам үдэрүүдтэ доошлого байхай. Энэ юун дээрһээ болобог гэхэдэ, нэгдэлдөө, совхоз үбэлжлэгдөө, хоёрдох хоёр хаамхын үнээн бүрийн һаам үдэрүүдтэ доошлого байхай. Энэ юун дээрһээ болобог гэхэдэ, нэгдэлдөө, совхоз үбэлжлэгдөө, хоёрдох хоёр хаамхын үнээн бүрийн һаам үдэрүүдтэ доошлого байхай.

Түс коллектив сентябрь һара соо фермэдээ бүхыдөө үдэр бүри 1302 килограмм һуураада байгаа һаа, харин октябрин эгээр 690 килограмм һуураада гэхэ гү, али 612 килограммаар доошлогдон байһаа.

Энэ ажамни һуурааһан талаар зоотехник Т. Ц. Иисеевтай үчлэжэ, фермын юуцтэ нитэрэ гэгээлдэ ороһоор һонирхообди. Харин тэрэнай бидэндэ юуһые хэлэжэ шадахагүй байба.

—Бүхы дансага гэртэ орхонорхонхой. Эһэнэй хэлые һаһиень, тэрэһингэ хэлые түрүдэ тушаһыень тоосоко бирахгай байба. — гэбэ.

Энэ асуудлаар ахалгаша үхэршын В. В. Балмаевта хандахаданхай, тэрэһые мурьтэй харуу үгэбэгүй. Энэ хоёр ингалдэжэ байхадда, һуураагай байһанһаа элэрбэ. Тэрэһингэ ажалдаа нимээр хандахаданхай, һаалинша гадна дээршлүүлжэ, үнээн бүрийн һаам үдэрүүдтэ доошлого байхай.

Энэ ажамни һуурааһан талаар зоотехник Т. Ц. Иисеевтай үчлэжэ, фермын юуцтэ нитэрэ гэгээлдэ ороһоор һонирхообди. Харин тэрэнай бидэндэ юуһые хэлэжэ шадахагүй байба.

БҮУСАДАА БҮУБА

Октябрь һарын гараһаар үдэш үлөөһиниһэ гадаа хүтэл болоно байна. Намарай сагта һуураада доошлогдохон хуурай туга Харин райондай Хурьчын совхозой һаалинша Талын-Мухар гэжэ газарта байдаг үбэлдөө малаа тууража асарба. Һайн бэлшээрнэ дээрһэн, шэмэтэ болон буйлуудалдан тэмээл эинжэ эхилһэн үнээн бүрийн горитойгоор нэмжэ байна. Мал адуулагшад Б. Барбев, В. Горшнев хоёр ногоогоор элбэг газарые бэдэржэ, малаа бэлшээрнэ.

Ц. ГОМБОДОРЖИЕВА.

БАЙГАЛАЙ ЭРБЕДЭ БОЛООН БАЯР

БМ-эй Бурядай участогай барилгашад, Хойто-Байгалдай районий амжалшад хоёрдох тоннелин баруу портада һаяхан олоороо сугларба. Хоёр бригадын хоорондо үлээн мээр зузаантай гранит шудуун ханые С. А. Ворониний хүтэлбэригдэг бригадын коллектив үнээн бүрийн даабарлаа хүртэһэн байна. Хоёрдох тоннелин малтагдаха дүүргэһэнэй баяр зориулагдана мундэнгэ хабаадаһаа «Ура» хайтарган Байгал далайн долгын дээрүү хошуур эгээдээ.

—Манай тоннельн 16-дахы отрядтай коллектив Байгалдай эрвын хоёрдох тоннель малтаха даабарлаа хараалагдан болзоороо табан һараар урид дүүргэбди. Ажалай нимэ һайн үрэдүн туйлаха хэрэгтэ бүхы хүдэлмэришад, инженер-техникска мэргэжлэдэ хүн билгэдэ оруулаһаа. Энээн дээрһээ Байгалдай эрвын тоннельүүдэй барилга хурдан түргэнөө хэдэнэ, үндэр бүтээсэ туйлаһаа. Энээнэй гүршэ—бидэ мүнөөдөр хоёрдох тоннель малтаха даабарлаа болзоороо урид дүүргэһэн тухайгаа Эхэ орондоо, түрэй партидаа элбэгдэбди, гэжэ тоннельн 16-дахы отрядтай партидаа организацион секретарь В. Я. Колгачов мэдүүлһэн байгаа.

К. ЖАМЬЯНОВ.

АРАДАЙ ДЕПУТАДУУДАЙ ХУНГАЛТЫЕ УГУУЛААН

ХУНГАГШАДТАЯА УУЛЗАБА

Улаан-Удын Октябрскэ районий 45-дахы хургуулийн спортаал соо фабрика болон заводуудһаа промышленнаа предприятинуудһаа эрвын хуунгалтад Пироговскэ хуунгалтын 29-дахы округһоо Бурядай АССР-эй Верховно Соведай депутатта кандидатдаар дэбжүүлгэһэн республикын худалдаа наймаанай министр Юрий Миронович Бигантай уулзаба.

Баярай энэ суглаае участоко комиссиин түрүүлгэһэн «Востоксибирводхоз» институттай таһагай наачлынк Б. Е. Вагөөв нэмжэ, Бурядай АССР-эй Верховно Соведай депутатта кандидат Ю. М. Бигантай эгнэгэмжэ ноур 45-дахы хургуулийн хэлэ ба литературын багша Лариса Георгиевна Шаманскаяда үгэ үгэбэ. Тэрэ нүхэр Бигантай ажабайдал ба ажал ябуула тухай сугларгаһад дэлгэрэнгээр хөөржэ үгөөд, хуунгалтын үдэр тэрэһэй түлөө нэгэ хүн шэнгээр дугаа үгэһыне сугларгашдые урялаа.

Улаань 45-дахы хургуулийн багша М. И. Аносова, онкологическа диспансерэй ахалгаша врач В. И. Трухин, «Востоксибирводхоз» институттай проектын бүлэгые хүтэлбэрилгэһэн Н. П. Германова гэһэд үгэ хэлэжэ дээ. Бурядай АССР-эй Верховно Соведай депутатта кандидат Ю. М. Бигантай кандидатуртые үнээн зүрхэн дэмжэжэ байһанаа мэдүүлээ. Т. И. Хэдэ Октябрскэ райондо «Детский мир» магазин бариха, Пионерүүдэй байшангай барилгы түргэдөө, мун 45-дахы хургуулийн классһаа гадуур хүдэлмэри эмхидхэжэ байра бариха хэрэгтэнэ тухайга тухай захна гэһэн байһа.

Гүүлдэн Бурядай АССР-эй Верховно Соведай депутатта кандидат Ю. М. Бигантэ үгэ хэлэжээ, хуунгалтада гүнзгыг эхэ баяр баясхалан хүргөөд, эгнэл найдалыгтай харуулаһаа түлөө бүхы хүсэ шадаа, бэлгит шадабарлаа зориул хаб гэжэ мэдүүлэбди.

Х. ДОРЖИЕВА.

БАЯРЛУУЛБА

Мунист Балдан-Дамба Эрдынеевич Ринчинов Харин хоншоной үсхэл дэмжэжэ, хоншоной отарын дүржэли сабаһан дүүһыне хуряагаад, мянга гаран центнер һайн шанартай үбэ абаба. Сабаһалгаһын ургашы һайн байгаа, центнер дунда эгээр 22 центнер

БАЯРЛУУЛБА

афта. Тэрэһингэ бригада 5 хүнөө бүридэһэн байгаа. Улаань хоншоно, коммунист Ж. Т. Чимитовэй эвэсо 180 центнер бусын үбэ, 600 центнер олоо элэһэй ногоо хуряага, дун хамта 780 центнер үбэ ажаһыдаа тушаагаа. Тинхээ партиин гашуун

БАЯРЛУУЛБА

Н. Ш. Софеев өөрө пенсионер бэшшые һаа, пенсионерүүддэ бүридэһэн эвэсо даажэ, үбөндө гараал, 849 центнер үбэ тушаажа, ажаханга хүтэлбэрилгэһые баярлуулаа юм.

Д. ЦЫБИКЖАПОВ, Яруунын районий «Дружба» колхозой профкомой түрүүлгэһэн.

ДИПЛОМАДУУДАЙ УУЛЗАЛГА

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гашуундэ кандидат РСФСР-эй Министруудтай Советэй Түрүүлгэһэн М. С. Солотенцев гададын гүрэнүүдтэ СССР-тэ байдаг дипломатическа түлөөлгэгтэ эмхинуудтай толгойлгоһонортой октябрин 20-до Москва уулзаба.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ: тоосоон ба хунгалта

Манай цех хадаа оньхожоржор улсдаа шэлэй заводой эгээл гол халбаринь болоно. Энэ коллектив шэл боллох зүйлүүдые хайлуужа, предприятинь эсэсэй продукция — сонхын шэл үйлэдрэлгэ гарагдаг, тэрэнээ хэм хэмжүүрээрнэ оолож, багсаалай хайрсаг соо хүнэ тушаалай гэжэе.

Тус коллектив арбан нэгдэхэ табан жэлэй хоёрдохи жэлэй ахинээ ялала байн үрэ дунгүүдые тулжала байна. СССР-эй байгуулагданаар 60 жэлэй ойе нэрэтэй солотгойгоор угтахын тулэе мурьсөөн үргэнөөр дэлгэрэн хэй.

Цех дүрбэн халаан боложо хубаран хундэлдэ гуримтай юм. Эзэн сооноо 3 дахи халаанай коллектив байгаша оноо ходо түрүдлэе ялана. Нара бүхэндэ түсэтэ даабарна үлүлэн дүргэнэ. Ажалай эмхидхэлэй хайн байханай, эбтэй эетэй, харюуагалтай хүдэлмэрин үрэ дүн болоно.

Энэ хүдэлдэ коммунистууд багалай ажалай, эдэбхитэй нийтын ажал ябуулгын жэшээ харуулна. В. В. Пихляев, Е. А. Барданова, А. В. Будаева, Т. Т. Самбошаренова, М. Ж. Багуева нара бүхэндэ 24—25 мянган дүрбэн метр шэл отлодог, зарим нарада 27—28 мянганда хүрэдэг. Тэ...

ШҮҮМЖЭЛХЫ ШЭНЖЭТЭЙГЭЭР

дэнэр зааханшье хэнг шэл гоомолондоо гаргагдаггүй юм. Комсомолууд Э. Сангалансва Т. Васильева хоёр нара бүхэндэ 20—22 мянган дүрбэн метр сонхын шэл отлохобди гэдэн социалис уялта абаа нэн. Тэдтэй үгсээл халуунаар дэмжэгдэе.

Коммунист С. А. Красовская «Табан жэлэй түсэтэ даабарине 4,5 жэл соо дүүргэе» гэдэн үндэр уялга абанаг байгаа. Тэрэ үгсээлэнь цөхрэй бүхы коллективүдтэ хайшаагдаа, үргэнөөр дэмжэгдэ нэн. Тинхэдэ коммунист А. В. Будаевагэй «Табан жэлэй гурбан жэлэй даабарине Бүрэдэа 60 жэлэй ойд дүүргэе» гэдэн урла ажалай ямар ехэ дэб-жэлтэ үгсээе «тэсөөб!».

Цөхэй коллектив ялала хайн ажалта тулжала, предприяти соогоо түрү зэргэдэ ялана. Энэ жэлэй социалис мурьсөөндэ Дүрбэ дахин илажа шадаа. Эдэ хэдэн хайн жэшүүд цөхэй партинон организацион тоосоот хунгалтын суглаан дээр партиэгоор секретарь Е. С. Божедомовой хэлэн элдхэл соо тэмдэглэгдэбэ.

ОЛОНОЙ ХАБААДАЛГАТАЙГААР

Байгша хуралсалай жэлэй урда тээ КПСС-эй райком, тэрэнэй пропаганда болон агитацион таяаг, партиаконет бэлдүүлгэ гогтортой хүдэлмэри ябуулаха. Ажахынүдэ, предприятинүүдэ партиаконетинүүдэ полит-хургалтай тухай асуудалые хамтын суглаанууд, партикомой, партиэгоор гэсэданинууд дээрэ зүбшын хэлсээн байха юм.

Бүхы тухэлэй хуралсалай пропагандинүүдэ семаинар - х а я х а й КПСС-эй райкомдо болобо. Тэндэ партинон организационудай секретариүүдые мүн лэ уриан байгааби. Районой промышлениа болон худэе ажахын предприятинүүдэ 9 харын хүдэлмэрин дүнтүүд тухай КПСС-эй райкомой секретарь А. И. Лоскутников семинарта хабаадагшадта хөөржэ үгэбэ. Худэе ажахын хүдэлмэриг шэлэеи тэрэнэй райкомой тухуушаа Б. Р. Алдокова «Ажалтайд болон номоническа хургалтай болон хүмүүжиле саашандаа хайжаруула тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрүүдэй Советэй, ВПСН-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай өгөтсөөл үндэрэ районой экомоническа хургулинуудтай бөөдүүлэ зорилгоонд тухай хөөрөөд, түрүүшн хэсээлэе унгаргэжэ гэдэн заабаринууды хэлэбэ. Комсомолой хуралсалай зорилгоонд тухай ВЛКСМ-эй райкомой секретарь И. П. Тарова тогтобо. Тинхэдэ партиин райкомой парти...

раданагүй, тухээрэлгүүд дүүрэн хүүсөөрө ашагаладанагүй, шэл хэтрэмэсхээр эбээрнэ. Эдэ бүгдэе сүм усадхаа наа гу, али эрдэ хоргооо наа, бидэ али ээрэг хэмжээтэй шэл гаргаха, шапарынэ хайжаруула байгаа гэшээби.

—Хам хэмжүүрээрнэ отлон шэлээ ялалан табиха табюур дутана. Ингээе эхэ наад ушарна. Цех соомнай хүтэин байдаг, бээ угтаха газарта ариг сээр сагдаха наа муугаар хүдэлнэ, эдэхэ юумен хоморгог байдаг,— гэжэ шэл отологшо Т. Т. Самбошаренова ажагалта хэлэн байна.

Тобшолон хэлэхдэ, тоосоот хунгалтын суглаан ахала эмхитэйгээр, шүмжилхэн шэглэлэйгээр болжо үнгрөө. Партиэгоор ажал ябуулгын дүрбэн дээр элрээлгээ, саашада ямар асуудала анхарала ошо хандуула ёһотой байханай тодорхойлодо гэжэ наагана. Тинхээ зуураа, хүдэлмэришэдэй дунда коммунистууд өшөөн, тэрэнтээ болжо, партинон нүлөөн нулаана гэдэн тэмдэглээ шэнээр хунгалтын партиэгоо саашада тугаар анхарха бээ гэжэ найдагана.

Е. СЕРГЕЕВ.

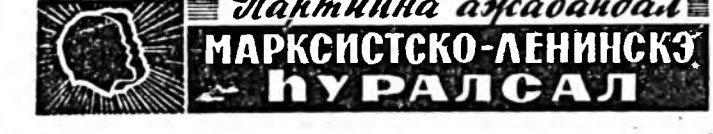
ТЕХНИКЭ ЗАБАВАРИЛНА Хүсэд бэшэ хоёр нара оо, урднхилина хоёр даян тэрэбэр элэктриксон шэл тохдогдоо юм. Турүүшнэ ашагча но-арта нтэртүрүйлэй шөлү мине хурдалхала тулжала. Мүнөө түсэй шэлэлтэй юм. Лексико бриганадууд интэ в гэдэн нарадаа хүдэлдэ боллох хой.

ЭЛҮҮР ЭНХИН КОМПЛЕКС НЭЭГДЭЭТ ШЕМОНАИХА (Зүүн Байгсайхан область). «Хамтархой» трестдэ элүүр элүүр олон шэлэлтэй комплекс нтэ нээгдэбэ. Предприятини дээдмэррилгээд хэдэн мянган километр дабажа, Хара Дали Балтин далай ошохо тухай хөлөөб. Худэлмэришэ хүдэлээр тэдээр далан би наранай ванна абаха аргатай боллоо. Ажалай болон ашагчидай эрхэ байдлаар «Химстрой» область дотор Эрхимүүдэй тооло олодог. Гурдаар байн Алтайн шил металлурдин бүхы томо предприятинүүдэ санатори-профилакториюуд баригдана. Хүдэл жэлүүдтэ 3 мянган шахуу хүн пансионатууд, ашмаралтын байшанууд, ашгалуулан байна. Республика дотор би байгаа 13 санатори-профила к т о р и д шөөо 40 нэмээ юм.

ОЛОНОЙ ХАБААДАЛГАТАЙГААР (Тасга) Хүдэлмэришэдэй дунда коммунистууд өшөөн, тэрэнтээ болжо, партинон нүлөөн нулаана гэдэн тэмдэглээ шэнээр хунгалтын партиэгоо саашада тугаар анхарха бээ гэжэ найдагана. Е. СЕРГЕЕВ.

ОЛОНОЙ ХАБААДАЛГАТАЙГААР (Тасга) Хүдэлмэришэдэй дунда коммунистууд өшөөн, тэрэнтээ болжо, партинон нүлөөн нулаана гэдэн тэмдэглээ шэнээр хунгалтын партиэгоо саашада тугаар анхарха бээ гэжэ найдагана. Е. СЕРГЕЕВ.

ОЛОНОЙ ХАБААДАЛГАТАЙГААР (Тасга) Хүдэлмэришэдэй дунда коммунистууд өшөөн, тэрэнтээ болжо, партинон нүлөөн нулаана гэдэн тэмдэглээ шэнээр хунгалтын партиэгоо саашада тугаар анхарха бээ гэжэ найдагана. Е. СЕРГЕЕВ.

Партияна, комсомолой политическэ болон ажалтайд экомоническа хуралсалай шэнэ жэл отойрнини 15-да худэгэи партинон организационудта эмхилэ. КПСС-эй XXVI съездын шидээрлүүдэ, КПСС-эй ЦК-гай майн Пленүүдэй баталаан АССР-эй Эдэе хоолой программасы бөөдүүлүн түлөө совет арадай тэмээжэ байхан үедэ хуралсалай энэ жэл үнгрэхэнэ гэжээ. Агууехэ Октябрьин социалис революцион 65 жэлэй болон СССР-эй байгуулагданаар 60 жэлэй ойн хүндэлдэ дэлгэрэн социалис мурьсөөн үдэрлөө үдэртэ эршэмтэй боложо, манай орой ажалтайд шэнэ амжалтанүүдые тулжана.

АМЖАЛТАНУУДАА АРЬБАЖУУЛХА

Анагай совхоздо энэ жэлдэ 4 полит-хургуули эмхидхэгдэ. Тэндэ 52 хүн хураха болонхой. Анахын 3 от-лети бүхэлдэ марксизм-ленинизмын үндэснүүдэ хуури шуудала хургуулинууд болон совхозой управлениэдэ наудна коммунизмын хургуули байгуулагдаа. Октябрьнин 18-да энэ түрүшн хэсээлүүд болобо.

Ониоборскын отлетиин полит-хургуулиа Краснопартизанска сельсоветэй гүйсэдкомой түрүүлэгш Иван Жамсаранович Садеев пропагандастаар хүдэлжэ юм. Багшын мэрэжэлтэй энэ хүн эрдэм мээсээе сэг үржээ дээшлүүлхын тула ехэ оролдохо гаргадаг байна. Марксизм-ленинизмын университет тэрэ заачоор дүүргэжэй. Хэдэн жэлэй туршала пропагандинистын уялга эрхмээр дүүргэлгээ гэдэн КПСС-эй Хорин райкомой Хүндэлэлэй грамотаар шагнагданхай.

Тэрэнэй хүтэлбэрлээг марксизм-ленинизмын үндэснүүдэ хуури хургуулин бүридлээ. 14 хүн оруугданхай. Жэшээн, коммунист дайнай ба ажалай ветеран И. И. Ивлин АВМ-0.65 агрегатай механгаар энэ жэлдэ хүдэлжэ. Тусебай ёһоор 150 тонно витамингай тоогоной гурилай ороно тос агрегатай екинжэ 205 тонно үнэгэ тэмээл үйлэдрэлгэ таргас. Иннокентий Пинкоктөнвиц Ильин АВМ-эй механикуудай дунда нэгэнтэ бэшэ эрхимтэй, совхозой социалис мурьсөөндэ илдэйн нэрэ зэрэгдэ хүртэйн байха.

УДЭР БҮХЭНӨӨ УНДЭР УРГАСАДА

«Муу үрэнэнхөө хайн ур-гаса гараха гэжэ хөөрлөгтэй» гэдэ урднхана хойшэ дон хээсэдэг гэжээ. Энэнь тэнзүб, мүнөөнхөө тарналай үрэнэн тухай шэлэмэл сортын эрхмэй шанартай өлөвдөн хүдэлү хүрэнгэ ургуулаха абаха, тэрэнээ сэг соонь сэбэрлэхэ, наринаа хадгалжэ гэжэ түхэрэн жэлдэ оролодог ажахынүдэ лэ хээсээд үндэрэ баян ургаса хураадаг, хайншы шанартай орооно абалад ха юм лаа.

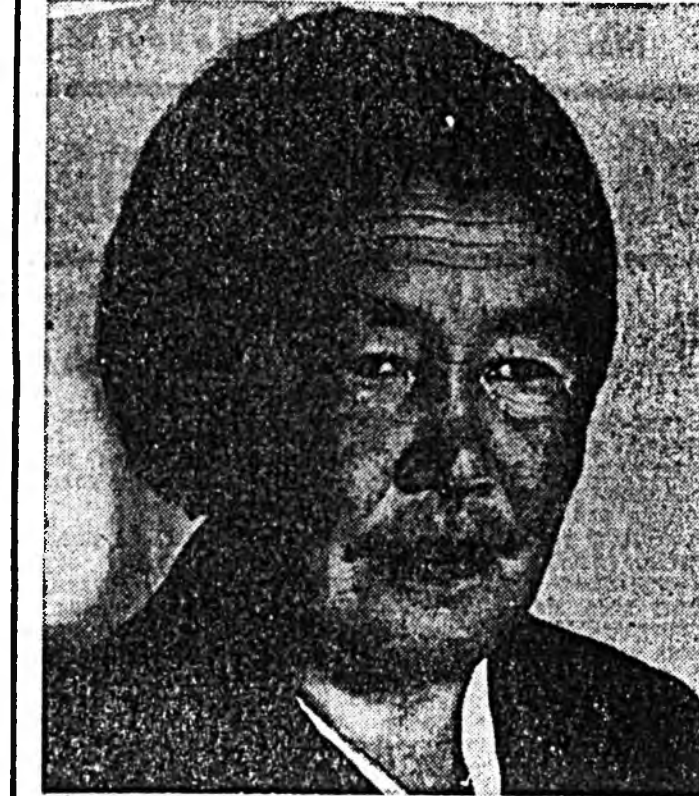
Энэ талаар жэшээ болон. Мухар-Шэбэрэй районной «Коммунизм», «Искра», Хаарт районной «Родина», Ранжуровой нэрэмжтэй, Бшүүрэй районной «Победа» колхозуудые, Хурамхаанай районной Хахалин совхозые онсолон нэрлэжээр.

Гүлүэй гандуу уларилтай жэлүүдтэ орооно тарналай ургаса муу байжа, олонхи ажахынүдэ тарилгын үрэнэн хурнээр дутагдана, бэрхэтэй байдалда оронон. Нилдэ ехэ үрэнгэ үрэнгэ неосаёо абана, тарилга хээ баатай болоо.

Нимэ байдалда эсэе табихын тула энэ жэлдэ республикын хүдөө ажахын партинон, совет органиуд бага бешэ хүдэлмэрин ябуулаха. Ажахын бүхэндэ үрэнэн урчуулаха абаха тодорхой хүмүүжэ ябууланууд хараалдагтай, үрэнэнгэ урчустогууд бин болгодогдо, гол түлээ сэбэр наар дээрэ фосфорно үтгүүлгэ хайса оруулагдажа, тарилга хээдэ. Ажахынүдэ нимэ полинудууаа, хабагатай дээрэн ямар сортын, хээлдэхи репродукциин, ямар шанартай үрэнэн, хээдэ тарилгаг гэжэ бэшээл байгаа. Ургасын хойнохоо нарун харуулан эгдэе.

Тинхээ энэ жэлдэ республикын ажахынүдта «Бүртаская-34» сортын шөниснеэ 115 мянган гектарт тарилга гэдэ гу, али бүхы сортоной тарилгын 42 процентэй болоно. Мүн 2093 гектарт сортын байн гэжэ тоотой «Бүртаская-79» сортын шөниснеэ тарилдан байн.

Элэ бүгдын ашаар, мүн сагай уларилтай муу бэшэ кабинетые даагша Б. В. Вальжинимая, Бүрэдэй хүдөө ажахын институтай ажалтайд багша А. В. Тыхекин хэсэдэ «Советэ республикануудай эбээрлүүдэ холбооны» гэдэн тэмээр түрүүшн хэсээл үнгрэхэе, тушаала зүбшэд заабаринууды үгсэдэ.

Униинг хаалинган, Бүрэдэй АССР-эй багбала малжан Цырен-Дулма Жамбаловна Гуржонова Юруунын районной Нарнатын совхозой ажалай түрүүшлүлэй нэгэн юм. Тэрэ хоёр жэлэй саада тээ Пенсини нааа хуусынь наа, тураал ажахыдаа худэлээр. Цырендулма Жамбаловна жэлдэ үнээн бүрнөө 3000 килограммшаа дээшэ һу наадаг. Дүршэл эхэтэй хаалинган энэ жэлэй юунг харын хутгаса соо үнээн бүрнөө 2693 килограмм һу наадаг байна. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Хүндэлэй Тэмдэг» орденго суута хаалинган Ц. Д. Ж. Гуржонова. С. БАЛДУЕВАИ фото.

ЭМХИТЭЙГЭЭР ЭХИЛЭЭ

Баргажанай райондо партинон болон комсомолой политическэ хуралсалай шэнэ жэл эмхитэй, гурийтайгаар агша оной октябрини 15-а эмхилэ. Үгдөөгүүр эрлэн КПСС-эй райкомой секретарь В. Ц. Будаев артин райкомой болон комсомолой цэст сурталай ашагчид хүдэлмэришэе тулжаруула. Түрүүшн эрхэмтэй ашарар үнгрэхүү гэдэн зүбшэл заада үргэн байгаа. Улаан элээр районгойгоо промышлениа предприятинүүдэй, элхэ, совхозуудай болон ихэ зургаануудай партинон организационудта эмхидхэлэн хургуулинуудай эрхэмтэй бэлдэлэе байлсаяа таа энэ.

Хуралсалай шэнэ жэлдэ дунда колхозой партинон эрхэмтэй хайн полит-хургуули байгуулагдана, элэний тоодо залуу коммунистуудай, КПСС-эй тэвчлэн, комунис ажалай, эмхилээ дээшлүүлгын, комсомолой хургуулинууд бин дэ хургуулинуудта ажахын гэдэрлүүлгэдэ, мэргэжэлдэ пропагандинистуудай эмилдөдөхөй.

ЭРХИМ ШАНАРТАЙ ҮРЭНЭ БЭЛДЭХЭ

байханаа, механизаторнууд, таряашадэй оролдосгойгоор ажалаланаай ашаар олонхи ажахынүдта тарналай ургаса ялала хайнаар ургаа. Колхоз, совхозууд гуринд тарна худалаха түсээбэ амжалтайгаар дүүргэнэ байна. Гадна эрхэй жэлэй тарилгадаа хүдэлжэ эрхмэй шанартай үрэнэн хэдэ арга боломжы ажаха бүхэндэ мүнэ. Тээд мүнөө энэ хүдэлмэри хэр ябуулагдана гэдэ харяа.

Урэнэй мэдээгээр колхоз, совхозуудта тарналай үрэнэ хааха түсээ наа 20 гаран процентдэ хүргэдэе. Харин ншөөндэ энэ үедэ үрэнэ бэлдэхэ түсээ 32 процент дүүргэдэ байгаа. Гадна аяар байнгар район мүнөө үедэ түсээбэ 15 процентшые үргэнгөй байха юм. Илангала Тунханий, Эдын, Заргайн, Хэмжынгийн, Юруунын районууд бири бага үрэнэ бэлдэ.

Энэжэнь гол шалтагаан юуб гэхэдэ, гансые хадгалдан тарналай үрэнэн, хүсэд эдэбхитэй байгаа, баат суглаулаха сонхилгын уаар сангала болобо бшэ. Ажахынүдтай тоог дээрхи хүдэлмэрин мугаар эмхидхэгдэ, ншөөнэ үрэнэ сэбэрлээд, хадгалга уршаха ёһоор ябагдай. Имгалтал ургасала хурааха, гурэндэ тарла хураалдахатай хамта үрэнэй орооно сэбэрлэхэ хүдэлмэрин эршэмтэйгээр ябуулахнай ашаар лэ Кабанских, Улаан-Удын, Хурамхаанай районууд үрэнэ бэлдэхэ түсээбэ муу бшээр дүүргэжэ байна бшөө.

Хээд сүлөө тухагүй байгашынаа аса, олохон ажахынүдэй агрономууд арга хвиргэмэ сожо, мүнөө үрэнэнгэ хаагдаха тараса тухсэй оншон машинануудаар наринаар сэбэрлээд, гол түлээ I II классаы шанарта хүрдэ, амбаар, сажалуудтаа алдха. Жэшээн, Бшүүрэй районной «Победа» колхоз (ахамдал агрономынь Г. Д. Плосин) энэ жэлдэ тарилган «үдэи жулгын» сортын обесой орооно хуу сэбэрлээд, нэгдэлэй классай шанарта хүрөө.

нэрта хүрөөг. Улаан-Удын районной «Дружба» колхозой-ой (ахамдал агрономынь А. А. Чебукин) «Бүртаская-34» сортын 2 мянга шахуу центнер шөнисын үрэнэ бэлдэ нэгшые холосгой сэбэрлээд, илгаша хүдэлмэрини ажахынүдтэ мэргэжэлтэй ёһоор хинан хараалдаг, энэжээ харюуагалгайгоор хандад дээрэнэ боллоо. Жэшээн, Кабанских районной Ойморой совхоздо (ахамдал агрономынь Б. А. Доржиев) тоог дээрэ буушан шөнисын үрэнэй ороонон бүхэдэ тухсэй малшыншада сэбэрлэгдэнэ, гол түсээ I ба II класса хүргэдэнхэй.

Урэнэ бэлдэхэ хэрэгтэ нимэ харюуагалтайгаар хандад оидошы ажахынүдтэ бин, Энэнтэй хамта зарим колхоз, совхозуудай агрономүүд эрхэй жэлэй тарилгын үрэнэ үрэнэнгэ сэбэрлэхэ хадгалга, шапарынэ сэг соонь шалгуулаха тушаа анхарала хүртэй бийнхэнэй. Жэшээн, Бшүүрэй районнуудта хаагда-та бүхэдэ үрэнэнгэ хаагда-та ороононой оройлод, 60 гаран процентэй сэбэрлээд, Алахынүдтэй тоогүүд дээрэ үрэнэнгэ ороононой нилдэ эхэ буулгагдаха байшынаа, Улаан-Удын, Бшүүрэй, Захаминий, Норини, Сэлэнгийн, Хаягтын, Мухар-Шэбэрэй районуудта үрэнэ сэбэрлээд, дээрэ шанарта хүргэжэ хүдэлмэрин ехэл улааннар ябуулагдана. Эдэ районуудай олонхи ажахынүдтэ сэбэрлэйн ороонобо сэг соонь инспекциүүдтэ элгэгээ шалгуулаха гэжэ оролдогой. Жэшээн, Мухар-Шэбэрэй, Түнхэнэй районнуудай колхоз, совхозууд мүнөө хүртэр нэгшые центнер үрэнэнгэ орооно инспекцидэ шалгуулагуй.

Шалтагадан үрэнэнгэ хадгалдан тарилгын шапартай бүхы эршэмтэй хүрээ, бэшинин дэн шингэй, али элээ шапарнаар муу гу, али элээ холосгой, шоншын шоншотой, холосгой шоншын үлэглээтэй гэжэ тодорюулагдаа. Үрэнэнгэ 44 процентэй элдэ колхосотой, тэрэ тоодо 33 процентэй бэлхэнээр бингагдахар холосотой байна.

Дотор бүхэдэ олон жэлэй ногоной 1005 центнер үрэн бэлдэгдэ гэжэ гу, али түсээ 10 процент дүүргэдэе.

Бшүүрэй совхоз, Мухар-Шэбэрэй районной «Искра» колхоз болон бусад нэгэн ажахынүд олон жэлэй ногоно хайнаар урчуулаха, тэрэнхөө үрэнэ эхээр абхаа хүдэлмэрини муу бшээр эмхидхэнэ. Гэхтэй хамта олон жэлэй ногоной үрэнэ урчуулаха, тэрэнине хайнаар сэбэрлэхэ, хагалалга, дээрэ үрэнэ, энэний ашаар сагшалай хайжаруула хэрэгтэ эмхилүүдэй агрономүүд үшөө харюуагалга багатайгаар хандад гэржэе. Колхоз, совхозууд олон жэлэй ногоо ялала эхээр тардаг. Тээд тэрэнхөө заатагүй үрэнэ урчуулаха абаха тушаа боло-торо оролдоногуй. Жэшээ болгон, Мухар-Шэбэрэй районной Суулдын совхозые абаад үзэе. Эндхад олон жэлэй ногоо тарилга боло-хын тула үрэнэ жэлэй саан-на 5 центнер гурэн худала-жа абана юм. Гэбшые тэрэнэ ёһоор хадгалжа ша-дангүй үмөөжэ, гутааха хаяа. Олон жэлэй ногоной үрэнэ жэл центнер бүхэнин аяар 200 түрэнгэ болдог ха юм. Ингээе хадга хээ мүнээ зөөри дэмэ хаяда гэшөө.

Эрхэ жэлдэ ажахы бүхэл хабарта хайн шанартай шоншот өөрн үрэнэ хүрэнгэ-тэй байхын тула үрэнэ сэбэрлэхэ, наринаар шалгуулаха хадгалга хэрэгтэ хэээ хээгэнхэйгээ харюуагалга хээгэйтэйгаар хандаха ёһотой. Тоогүүд дээрэ ороононой эхээр сугдаргые хүлээжэ байнгүй, сэбэрлэйн ороонобо бага багарынь наан, лабор-оторидо эльгэжэе, шалгуулаха хэрэгтэй.

Орооно хатааха, сэбэрлэхэ бүхы техникэ, хүдээрлэгчүүдые үдэр хүнүгэй бүтээсэ хэтэргэй хүдэлгээ, байгша оной ноёнорини I болотор бүхы үрэнэ хүрэнгые хайн шанартай, хуу I ба II класса хүргэжэ хадгалга гэжэ мүнөөдөрэй ажагхар шухала зорилго боло.

К. САНКИРОВА, республикын үрэнэнгэ инспекциин начальниг.

Хойто-Мулхэтэ далайгай харгы замай нэгдэлэнэй 3 жэлэй ой мүнөө жэл гүисэ 1932 ондо О. Ю. Шимидий хүтэлээр дээрэ ороононой эхээр сугдаргые хүлээжэ байнгүй, сэбэрлэйн ороонобо бага багарынь наан, лабор-оторидо эльгэжэе, шалгуулаха хэрэгтэй. Орооно хатааха, сэбэрлэхэ бүхы техникэ, хүдээрлэгчүүдые үдэр хүнүгэй бүтээсэ хэтэргэй хүдэлгээ, байгша оной ноёнорини I болотор бүхы үрэнэ хүрэнгые хайн шанартай, хуу I ба II класса хүргэжэ хадгалга гэжэ мүнөөдөрэй ажагхар шухала зорилго боло.

